

<p style="text-align: center;">DÍLČÍ PROJEKT č. 10 „Školka pro všechny aneb od hry k porozumění“ 2017</p>

PŘEDKLADATEL DÍLČÍHO PROJEKTU

Adresa: Mateřská škola Korálek, Bobkova 766/10, 19800 Praha 9 – Černý Most

Statutární zástupce mateřské školy

Jméno a příjmení: Bc. Olga Štěpánková

Funkce: ředitelka školy

Email: reditelna@mskoralekpraha.cz, stepankovao@seznam.cz

Telefon: 281918535, 734487906

Osoba zodpovědná za realizaci dílčího projektu

Jméno a příjmení: Alena Brušáková, Bc. Olga Štěpánková

Funkce: učitelka, ředitelka

Email: zelenakosticka@mskoralekpraha.cz

Telefon: 281918535

Bc. Olga Štěpánková, ředitelka

Razítko a podpis statutárního zástupce MŠ

POPIS DÍLČÍHO PROJEKTU č. 10

„ Školka pro všechny aneb od hry k porozumění “

A: STRUČNÝ POPIS PROJEKTU

1. Stručný popis situace

Mateřská škola Korálek se nachází uprostřed sídliště Černý Most II. Do osmi tříd - korálků, barevně a tvarově odlišených, dochází 224 dětí. Čtyři třídy v budově A a jsou označeny jako kolečka (dle tvaru budovy v netypických křivkách), další čtyři třídy v budově B jsou označeny jako kostičky (opět podle tvaru budovy v rovných liniích). Třídy jsou integrované, základní filozofií školy mimo jiné je učit děti přijímat odlišnosti mezi nimi, učit se jim porozumět a vnímat je jako přirozenou součást života – každý z nás je jiný.

Vzhledem k situaci, že MŠ navštěvuje mnoho dětí z rodin cizinců, většinou rusky a vietnamsky mluvících, měla MŠ zařazeno seznamování s českým jazykem již v minulých letech v programu. Zpracováním projektu v roce 2014 tato pedagogická práce získala na systematickosti a metodičnosti a je zařazována v pravidelném rozvrhu.

V současné době navštěvuje MŠ 32 dětí s odlišným mateřským jazykem a tyto děti vyžadují individuální podporu při začlenění mezi většinu dětí hovořících českým jazykem. Program výuky českého jazyka jako cizího jazyka jsme zpracovali podle metody KIKUS ve spolupráci a po proškolení v práci s touto metodou odbornými lektorkami ze společnosti META o.p.s..

Proškoleny jsou všechny učitelky. Projekt se rovněž zabývá komunikací a řešením problémů rodin, které vznikají v důsledku jazykové bariéry, jsou zavedeny pravidelné konzultace pro rodiče. Ekonomické zajištění projektu je pro nás nezbytností, abychom mohli v této práci pokračovat ve stejném rozsahu. Z důvodu realizace výuky češtiny je už mateřská škola jinojazyčnými rodinami vyhledávána.

Cílem projektu

- je napomoci postupnému odstraňování bariér v komunikaci s rodinou a dítětem s odlišným mateřským jazykem
- začlenění dítěte do komunity vrstevníků ve škole
- zvládnutí základů českého jazyka před zahájením školní docházky, která je i pro děti s odlišným mateřským jazykem povinná
- Vzhledem k věku dětí je důležitý souběžný rozvoj i v oblasti jejich mateřského jazyka
- projekt výuky českého jazyka pro děti cizince bude vypracován pro skupinu dětí cizinců z třetích zemí v duchu základních pedagogických zásad, na principech prožitkového učení a bude realizován s touto skupinou dětí mimo hlavní výuku jako skupinová alternativa – kurz, doplněný individuální pedagogickou podporou každého dítěte

2. Cílová skupina - předpoklad

Průměrně v uplynulých letech navštěvovalo MŠ cca 20 dětí s odlišným mateřským jazykem ročně, tento počet dále stoupá. V současné době do MŠ dochází 32 dětí cizinců ze třetích zemí. Pozitivní dopad očekáváme i v oblasti komunikace s rodinami těchto dětí, které chceme motivovat ke spolupráci na projektu a vyčlenit jim čas pro společné konzultace. Důležitá je zejména

zahajovací schůzka a informovanost rodin o pravidelné výuce a zapojení rodiny dle informací z každé lekce.

3. Popis aktivit projektu:

- Kurz - skupinová výuka českého jazyka dětí cizinců 1- 2 hod. týdně při rozdělení dětí do tří skupin podle věku a znalosti českého jazyka.
- Zapojení třídních učitelek ze tříd, kde jsou děti integrovány, pokračování v rámci třídních programů, pravidelná individuální práce s dítětem 0,5 hod. týdně vedená třídní učitelkou, tj. 2 hodiny měsíčně pro jedno dítě.
- Koordinace a vyhodnocení výsledků – 1 hod. měsíčně – vede ředitelka školy.
- Zapojení rodin dětí do spolupráce při výuce českého jazyka – 2 hodiny měsíčně

B: ČASOVÝ HARMONOGRAM PROJEKTU

Aktivity	Měsíc 2017												celkem
	I.	II.	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Výuka čj – 1. skupina	4	4	4	4	4	4			4	4	4	4	40 hod
Výuka čj – 2. skupina	4	4	4	4	4	4			4	4	4	4	40 hod
Výuka čj – 3. skupina	4	4	4	4	4	4			4	4	4	4	40 hod.
Ind. práce ve třídě nad rámec běžné výuky	24	24	24	24	24	24			24	24	24	24	240 hod
Koordinace projektu a konzultace s rodinami	3	3	3	3	3	3			3	3	3	3	30 hod.
Celkem hodin:	39	39	39	39	39	39			39	39	39	39	390 hod.
DOPP 480 hod x 200,- /hod.													78000,-Kč

C: PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ DÍLČÍHO PROJEKTU:

Realizace skupinové výuky – 1. Skupina – pí uč. Alena Brušáková
Realizace skupinové výuky – 2. Skupina - pí uč. Alena Brušáková
Realizace skupinové výuky – 3. Skupina – řed. Bc. Olga Štěpánková
Individuální práce ve třídě - třídní učitelky dle vykázaných hodin na DOPP
Zapojení rodiny – řed. Bc. Olga Štěpánková a třídní učitelky dle vykázaných odpracovaných hodin
Koordinační práce a vyhodnocení výsledků – řed. Bc. Olga Štěpánková dle vykázané účasti

D: CELKOVÉ NÁKLADY DÍLČÍHO PROJEKTU:

Realizace výuky (osobní náklady)..... 78000,- Kč
Celkem: 78000,- Kč

E: ROZPOČET DÍLČÍHO PROJEKTU:

Aktivity:	Náklad na měsíc za výuku čj:	Celkové náklady:
Výuka čj – skupina č.1 (40 hod DPP / 200 Kč / 1 hod)	4h.x200,-Kč 800,- Kč	8.000,- Kč
Výuka čj – skupina č.2 (40 hod DPP / 200 Kč / 1 hod)	4h.x200,-Kč 800,- Kč	8.000,- Kč
Výuka čj – skupina č.3 (40 hod DPP / 200 Kč / 1 hod)	4h.x200,-Kč 800,- Kč	8.000,- Kč
Ind. práce ve třídě nad rámec běžné výuky (240 hod. DPP / 200 Kč / 1 hod)	24x200,- Kč 4.800,- Kč	48.000,- Kč
Koordinace projektu a zapojení rodiny (30 hod DPP / 200 Kč / 1 hod)	3x200,- Kč 600,- Kč	6.000,- Kč
Výše dotace celkem		78.000,- Kč

V Praze 04.01.2017

Vypracovala: Bc. Olga Štěpánková, řed. MŠ Korálek

Projekt seznamování s českým jazykem

pro děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ) v Mateřské škole Korálek

Charakteristika projektu

Jazyková podpora dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ) v malé skupině doporučeno max. 8 dětí), při níž se pracuje s tématy blízkými dětem. Témata jsou rozpracována do 10 integrovaných bloků, učitelka používá metody prožitkového učení, učení je činnostní a postupuje podle zásad ověřených v modelu podpory dětí při seznamování s jiným jazykem organizace KIKUS v Německu.

Zásady výuky podle metody KIKUS

1. pro výuku je třeba nastolit specifickou vyučovací atmosféru
2. výuka je pro děti hrou (zábavou) a nevzbuzuje v nich žádné obavy či strach
3. každé dítě se dostane na řadu
4. používání mateřštiny (první řeči) dětí je v kurzu vítáno
5. ve výuce se využívá (pokud možno) vnímání všemi smysly
6. mluvené slovo doprovází bezprostředně situaci a sleduje vždy nějaký účel (jazyk je nástrojem jednání)
7. při plánování se zohledňuje individuální stav znalostí jednotlivých dětí – této úrovni odpovídá individuální stupeň obtížnosti otázek nebo úkolů
8. užívání spisovné mluvené češtiny (standartní formy)
9. pomalé a zřetelně artikulované vyjadřování pedagogů
10. navázání kontaktu pohledem či pokud nutno i dotekem
11. užívání mimiky a gestikulace
12. užívání různorodé intonace a hry s hlasem
13. děti rychle dostat do role mluvčího
14. když děti nevědí, rychle nabídnout pomoc
15. chválit – chválit – chválit
16. od pasivních znalostí ke znalostem aktivním
17. opakovat – opakovat – opakovat
18. od jednoduchých ke komplexním vyjádřením
19. používat mnemotechnické pomůcky
20. omezit množství nově zavedených slovíček
21. výroky, které děti mají zopakovat/naučit se, jsou jasně a jednoznačně formulovány
22. chyby při jazykovém cvičení se opravují s citem/taktem
23. výroky, které se děti mají naučit, je nechat opakovat (jak při zavedení nových výroků/slovíček, tak za účelem opravování chybného výroku)
24. výroky, které se děti mají naučit, nechat opakovat ve sboru
25. pro zopakování rozložit výroky na malé části (věty na slova, slova na slabiky (pokud nutno cvičit výslovnost třeba i jedné hlásky)

Z lekce je vždy pořízen záznam a předán rodiči i třídní učitelce pro propojení s běžnými činnostmi v MŠ i doma a spolupráci při opakování. V pracovních listech pro domácí zapojení rodiny jsou vždy okénka pro doplnění výrazu v rodném jazyce.

KIKUS

Koncept projektu KIKUS nabízí jednoduchý, v praxi ověřený a efektivní model podpory dětí při osvojování si němčiny jako cizího jazyka a současně i jejich mateřského jazyka. Je založen na kombinaci tří postupů:

1. *Zacílená jazyková podpora v malých skupinách* – v malé skupině (max. 8-10 dětí) absolvují děti ve školním roce přímo ve školce jazykový kurz, který se skládá z 28 lekcí (1 x za týden 60 minut, resp. 2x30 min. týdně). Kurz probíhá pro děti s OMJ v oddělené místnosti. Pracuje se s tématy blízkými dětskému světu (např. rodina, oblečení, jídlo atd.), která jsou zpracována pomocí metod učení hrou. Slovní zásoba, gramatika a jazykově-sociální dovednosti jsou zprostředkovány úměrně dětskému věku.
2. *Fixování naučeného při běžných aktivitách v mateřské škole* - mateřská škola je nejdůležitější partner při podpoře jazykového vyučování. Témata, která se probírají v kurzu, jsou pravidelně probírána i při běžné práci. Tak se může ve všedním dni upevňovat to, co se děti učily v kurzu – a naopak. Jeden z pedagogických zaměstnanců MŠ je na kurzu pravidelně přítomen a v případě zájmu i dále v tomto oboru vzděláván. Tak může – při adekvátním personální pokrytí – po ukončení programu dalšího vzdělávání převzít zodpovědnost za jazykové vzdělávání v MŠ.
3. *Podpora mateřského jazyka za pomoci rodiny*- rodiče jsou podporováni v tom, aby mluvili na dítě jejich mateřským jazykem, nikoliv česky. Čeština je pro ně většinou jazyk, který sami ještě dostatečně neovládají, nejsou si v něm jisti, a proto by pro své děti nefungovali jako dobrý jazykový vzor. Naopak fungují přirozeně jako "učitelé" mateřského jazyka. Děti si tak paralelně rozvíjí oba jazyky. To posiluje jejich sebedůvěru – a jejich jazykové kompetence v obou jazycích. Žádný z jazyků není upřednostňován, jen je velmi přirozeně vázán na prostředí, ve kterém se používá. Dvojazyčnost se tedy stává nikoliv problémem, ale něčím, co tyto děti obohacuje. Dosavadní zkušenosti ukazují, že rodiče skvěle spolupracují, pokud vnímají, že jejich mateřský jazyk je posuzován rovnocenně s jazykem vyučovacím.

Součástí metodiky KIKUS jsou i ilustrované pracovní listy, které děti kromě práce v MŠ vyplňují i doma za podpory rodičů. Více se o metodě Kikus dozvíte na <http://www.zkm-muenchen.de>.

Projekt je rozpracován do 10 integrovaných bloků (dále dělených do podtémat) s množstvím názorného didaktického materiálu s předpokladem zapojení interaktivních výukových programů v případě získání grantu.

1. IB– Chodím do školky

Podtémata: Pozdravy – uvítání, rozloučení, zdvořilostní fráze
Představování – Jak se jmenuješ? Já se jmenuji
Moje třída – předměty, které dítě obklopují – stůl, židle, moje místo, moje značka, hračky, pastelky, tuška, papír ...
Činnosti – hrát si, malovat, kreslit, cvičit, zpívat, tancovat
Moje značka – znát značky i ostatních dětí

2. IB – Moje rodina

Podtémata: Já - ty
Členové rodiny
Domov – dům, byt, ulice, adresa. Tady bydlím. Kde bydlíš ty?
Co děláme doma.

3. IB – Hračky

Podtémata: názvy a typické činnosti

4. IB – Jídlo

Podtémata: časové pojmy – ráno, poledne, večer, dopoledne, odpoledne
Snídaně, svačina, oběd, večeře
Názvy potravin
Ovoce x zelenina

5. IB – Moje tělo

Podtémata: části lidského těla
Pohyby
hygiena

6. IB – Oblečení a počasí

Podtémata: Názvy oděvů a obuvi
Základní pojmy z počasí
Čtvero ročních období

7. IB – svět kolem nás

Podtémata: Na ulici, na silnici, v parku, na zahradě, u rybníka, v lese
Činnosti – obrázkové čtení
Počasí

8. IB – Barvy, tvary, počty

Podtémata: předmatematické dovednosti – programy pro interaktivní tabuli
EduLab – E kabinet

9. IB – Zvířata

Podtémata: domácí mazlíčci
Domácí zvířata chovná
Lesní zvířata

10. IB – Půjdu do školy

Podtémata: návštěva ve škole
Prostředí
Činnosti

Očekávané konkretizované výstupy:

- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- Domluvit se slovy
- Porozumět slyšenému
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Záměrně se soustředit a udržet pozornost
- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- Podílet se na organizaci hry a činnosti
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- Navazovat kontakty s dospělým
- Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- Spolupracovat s ostatními
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

Pokud se první setkání s češtinou uskuteční ještě v předškolním období, je usnadněn nástup dítěte z jinojazyčného prostředí do školy a celkově je pozitivně ovlivněna jeho budoucí školní úspěšnost. Děti s OMJ, které nechodily do MŠ, mají naopak ve škole velké problémy s jazykem i se sociokulturní integrací.

Použitá literatura: RAABE září 2011 – Inkluze dětí cizinců do mateřských škol
<http://www.meta-os.cz/pic/67-aktuality.aspx>
<http://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/proc-je-predskolni-vzdelavani-mi>
<http://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/proc-je-predskolni-vzdelavani-migrantu-dulezitegrantu-dulezite>

Vypracovala: Bc. Olga Štěpánková, řed. MŠ